

PECURU

Meitanü'axüa Hutarieca Mieme Xapayari

Vaürisica

¹ Ne Simuni Pecuru Quesusi Cürisitusie mieme necatini'uximayatametüni necaninü'aritüni. Nicanixevaüritüaca xeme xemupitüarie yuri xemüte'eriecacü tahepaü, tacacaüyari tasivicueisitüvame Quesusi Cürisitu que mütixepitüa heiseriemecü yamüticamiecü.

² Cuini mieme xüca 'aixüa tiuca'iyarini xehesie mieme vaücavamecü, xüca xepitüaca yu'iyarisie xemüca'uximatüariecacü, que xemüte'imate Cacaüyari, Quesusi meta Tati'aitüvame.

*Hamatüana tepütataxevire que müti'ane
Cacaüyaritütü*

³ Mücü Cacaüyaritütü mütürüçaüyecü, pütasi'upitüa naime que müreuyevese temayeyuyurinicü 'aixüa 'anemecü temüte'ayxeiyanicü. Müpaü tecateniupitüarieni temeitimanicü que mü'ane mütasita'ini visi 'anetü marivetü. ⁴ Müpaü mü'anecü 'iya pütasi'umi tita mütatiutahüavixü temeixeiyanicü cuinie raye'arücame mariveme. Müpaü pütatiumi, mücüçü hamatüana xemüyutaxevirecü que müti'ane Cacaüyaritütü, quepaucua xemütavicueni capa xeseviximariecacü, cuiepa memütama que memüteyusevixima memüte'ucahive'eriecü.

⁵ Mücü 'ayumiemeyaricü yuri xete'erietü

cuini mieme xequeneyumexütüaca 'aixüa xe'anenetü xemayuyeitüanicü. 'Aixüa xe'anenetü, titä müreuyevese xetematekü xequenacünita. ⁶ Yaxetemaitü, xeseseüyetü xequenacünita yu'iyarisie que xemüteyu'aitüa. Xeseseüyetü que xemüteyu'aitüa yu'iyarisie, yaxeicüa xecayupatatu xequenacünita sepa 'axa xemü'itüarie. Xecayupatatu xete'ayexeiyatü xequenacünita. ⁷ Xete'ayexeiyatü, yu'ivama xevanaqui'erietü xequenacünita. Yu'ivama xevanaqui'erietü, yeme xeteyucanaqui'erietü xequenacünita.

⁸ Müpaü xüca xeteyurieca, cuini mieme xüca yaxeteyurieca, yacü xeicüa xete'uximayatü xepüca'yeitüarieni, masi pütitixuavere püta que xemüte'imate Tati'aitüvame Quesusi Cürisitu. ⁹ Que mü'ane müpaü müca'ane, mücü 'aura xeicüa caniniereni, masi canacüpeni. Catinatümaiya que mütiu'itiya, titä meripai 'axa mütiuyuri mütiunavaiyari. ¹⁰ 'Ayumieme ne'ivama masi vaüca xequeneyumexütüaca xemitürükariyacü mücü 'uximayasica para münürecü que xemüte'uta'inierie que xemüte'anayexeiyarie. Müpaü xüca xeteyurieca hasuacu xepücaheuyexürieni. ¹¹ Müpaü xeteyurietü, yemecü masi xecanipitüariecacuni xemaye'axüanicü haque yuheyemecü müre'aita Tati'aitüvame Tasivicueisitüvame Quesusi Cürisitu.

¹² 'Ayumieme ne sepa müpaü xemütemate, 'icü hepaüsita neheyemecü necanixeha'eritüvamüçü, sepa xemutürükariyari titä yuri müraine müxe'a'axixüçü. ¹³ Müpaü nepüticu'eriva, mexi 'icü vaisie neyeca püheiserie para

nemüxe'anutahütüanicü müpaü xemüteha'erivanicü
 14 müpaü netimaitü, cuitü nepenutihüna 'icü nevaiyari, que münetiuhecüasitüa Tati'aitüvame Quesusi Cürisitu. 15 Nepünemexütüa yuheyemecü xemüyüvavenicü müpaü xemüteha'erivanicü neyemieyu.

Tepixe que mütimarive Cürisitu

16 Üxasi cuamanarica mütaveviyasie, mücüsie tepücateviyacai tame quepaucua temütexe'utaxatüa, müpaü te'utiyuatü que mütitürücaüye Tati'aitüvame Quesusi Cürisitu, que mütinuani meta. Masi tame temunenierixü tepühüme, temixeicü que mütimarive 'iya.
 17 Quepaucua Cacaüyari müta'uquiyari ve'eme mixatacái, visi 'aneme quepaucua mayeitüa, quepaucua xevitü mutaniu visi 'anemesie marivemesie 'ayevetü müpaü 'utaitü hesiena mieme, 'Icü nenive canihüctüni münaqui'eriva, hepaüsítana nemünaqui'a, 'utaitü, 18 'ana tame teni'enieni 'utaniucacacu taheima, quepaucua hamatüana temu'uvacai yemurisie Cacaüyarisie mieme müpasiecaisie.

19 Mücü meta, titá masi vaüca mütise'i tecanexeíyanita texaxatamete vaniuquitüme. 'Aixüa xepüteyurie xüca xe'i'enieca. Macuyüvisie mühecüariviepaü cani'aneni. Xepi'enieca mexi cacatarive, tuxacüta mieme xurave mexi ca'atineve xe'iyarisie. 20 Yemecü peuyevese müpaü xemütemaicacü, texaxatamete vaniuqui naitü 'utuarica xapayarisie müre'uxa, tevi püçayüve yükümana mihecüatanicü. 21 Mücü niuqui quepaucua munua, tevi müpaü mütinaquecaicü

xeicüa hasuacu püca'atüarie. Masi pü'atüarie 'Iyari Mütiyupata vacuyuitüvacacu teüteri memüpasiecai. Müme yametenicuxatacraitüni Cacaüyarisüa miemecü.

2

*Müme texaxatamete te'üquitamete memüyuterüva
peru memücahüme
(Cura 4-13)*

¹ Hipatü texaxatamete memüyuterüvacai peru memücahümetücai meripai mepanucu'ui teüteri vasata. Yaxeicüata hicü xeme xesata hipatü te'üquitamete mepüyuterüvani, peru mücü mepücahümetünta. Niuqui mecani'atüacuni 'avie cümana teüteri memütatümaiyanicü yükü manuyüneçü. 'Asita mepüyucu'imavani, müpaü me'utiyuatü quename meca'imate yucusiyari que mü'ané müvaruxünaxü müvarunananai. Yapıaucua meyutümaiyatü menayuyeitüacuni.

² Yumüiretü vahesie mecateniviyacuni vahepaü memüyutatuanicü merucuyatüvetü xeicüa. Müme vacümana, titi yuri müraine huyeyari püseviximarieca 'axa ticuxaxasivacacu hepaüsítana. ³ Pinite metehive'erietü, yacü xeicüa me'utiniutü xecümana mepüte'ivani. Sepa meripai 'amemu'uva, xüanacüa pücayüane 'isücame 'arique müvatahüave, que mü'ané müvac'a'una pücacusu.

⁴ Camüsü, Cacaüyari pücavaruhayevaxü 'asita niuqui tuayamete taheima miemete 'axa memüte'uyuri. Masi püvayetua tatacuri müvaxuavesie memüta'üviyanicü meucatevasie müvatıyüvisie mexi cavatahüavive 'isücame.

⁵ Pücavaruhayevaxüta cuiepa memütama

meripai miemete, masi pita'üviyaxü
 Nuhexi 'atahutame vahamame. Mücü
 pütixaxatametücai mütivacuxaxatüvacai heis-
 eriemecü yamemütecahunicü. Pita'üviyaxü
 Cacaüyüri, peru püvarutihausitüa ciepa memütama
 Cacaüyüri memüca'ayexeiyacaicü. ⁶ Mücü meta,
 tatacuri nivarupitüani memüca'unarienicü
 Surumasie Cumuxasie quiecatari, naxi nayeitüani
 vaquiecarite. 'Inüari nivarayeitüani, müme'arique
 'amemu'uvaniquecái Cacaüyüri meca'ayexeiyatü
 memüvara'erivanicü que memüte'anayecü.
⁷ Siepure tevi heiseriemecü yamüticamiecai
 niutavicueisitüani Ruti titevacame. Mücü
 cuinie tiniuti'uxitüarivacaitüni, 'inüari sanamete
 que memüte'u'uvacai merucuyatüvetü. ⁸ Mücü
 heiseriemecü yacatinicamiecaitüni, peru que
 mütinierecai que müti'enacai mexi vasata 'ayecatei,
 tucaricü yu'iyarisie pü'uximatüariecai vaxeiyatü
 que memüteyuriecai 'inüari memüsanacaicü.
⁹ Caniyüveni Ti'aitame müvatavicueisitüanicü
 müme Cacaüyüri memayexeiya quepaucua
 memüta'inüasie. Püyüveta müme heiseriemecü
 yamemücatecahu müvata'üviyacü va'uximatüatü,
 'isücame 'arique müvata'ivaviyacü.

¹⁰ Müme masi püvaquema, müme 'amemu'uva
 yuvaiyarisie meteviyatü, mete'ucahive'erietü
 memüseviximarienicü, me'ixani'erietü que mü'ane
 ti'aitame mühücü. Mümeri mepüçayucuerivayurie,
 masi yuhesie mieme xeicüa mepüyutatua.
 Mepücamama sepa memüvasevixima mamari-
 vavemete 'axa me'utiyuatü. ¹¹ Taheima miemete
 niuqui tuayamete sepa masi cuini mieme
 memümamarivave meyüvavetü metürücvitü,

peru müme mepücavasevixima quepaucua yamemutiyua, mevaxanetü müya memü'anene Ti'aitame hüxie.

12 Müme tatevama memücate'u'iyari vahepaü me'anenetü, yükümana xeicüa mepüte'u'iyari, mepütinunuiva memütiviyarienicü memücui'ivacü xeicüa, müme 'axa me'utiyuatü mepisevixima titä 'asimemücatemate hepaüsita. Mericüte, tatevama vahepaü mepütatümaiarieni müme. **13** 'Axa me'itüarietü yamepütepiniyarieni 'axa memüvaruyuricü hipame. Naqui'eriya mepü'erie hecüta merucuyatüvetü müme. Mepüyusevixima mepüyuyüriya sepa xehamatü memütecua'a xeicüa, memünaqui'acü mete'irümatüvetü.

14 Yühüxicü 'ucaravesixi memüvacuvautüvenicü püvanaque xeicüa memüvacumaüvanicü sepa hipame va'üitama. Mepücatehayeva metecuvautüvetü 'axa que memüteyurienicü. Mepüteva'irüviya mepüvaviya müme va'iyari mücasese'i. Müme masi yu'iyarisie mepü'iyamate hipame vapinite memütehive'eriecacü. Vahesie pütinaque 'axa memütetahüavarienicü para 'axa memü'itüarienicü. **15** Huye me'ucu'eirieca müxeuraüye, meneuyexürieni. Varami Vehuri nu'aya huyetana meniuyune masi. Mücü pihive'eriecai titä müti'ivaniquecai sepa mücaheiseriecai, **16** peru niutatierieni 'inüari mütisanacaicü. Puxuri sepa memücaniuvave tevi niuquieyacü tiuniutü puxu caninena tixaxatame que mütiyurienecai cayumaitü.

17 Mümetütü haixapaü mecani'aneneni peru memayevavaqui. 'Äüxiapäü mecani'aneneni teücacü mü'equetücapaü. Yüriya cui

müyüvi vahesie mieme cani'üviyariecamüçü.
 18 Marivemecü que memütecuxata peru yacü xeicüa me'utiyuatü, mepüteva'irüviya mepüvaviya müme haveri mieme memutavicuei, teüteri memeuyexürie vahepaü 'amemu'uvacai. Mepüteva'irüviya mevahive'ericasitüatü, teüteri yuvaiyarisie meteviyatü que memüte'ucahive'erie, para memürucuyatüvenicü xeicüa. 19 Müpaü mepütevacuxaxatüva quename vaniu meyüvaveni memüyunü'acacü yükümana me'utiyuatü, peru mümetütü müya memutiyua masi yemecü vaüriyarica mepüte'uximaya tita mütipüpünisie miemecü. Tita müre'iva tevi, mücüsie mieme vaüriyarica catini'uximayacamüçü.
 20 Müme memutavicuei mepüte'uhayevaxü que memüteyusevixima cuiepa memütama, memeitimacü Ti'aitame Tiyuvicueisitüvame Quesusi Cürisitu, peru müme xüca me'a'ivarieni tavari me'uviniyarietü meripaipaü, 'imatürieقا masi yemecü 'axa me'itüarietüvetü menacünicuni, memüca'itüarietüvecaipaü matüaripai. 21 Masi 'aixüa püyüniqueyu xüca mecaheitimanique huye que mü'anesie 'uyeicatü heiseriemecü yamüticamienicü, peru 'aixüa pücayüniqueyu xüca me'ucunuaxüanique meheitimaime, me'icu'eirieme 'aisica memüyetuiriyari müpasie Cacaüyarisie mieme. 22 Müpaü meniuyüni, mücü xasica que maine, Súcü pucunua yuhayari müticuanicü. Mütü meta, 'Uca'üyarieقا tuixu niucunuani hutarieca müyutahaxumanicü. Yuri paine xasica.

3*Tucari paye'ani quepaucua Ti'aitame munuani*

¹ Hicüri nenaqui'erima 'icü pühüçü hutarieca mieme xapa nemutavevie nemüxe'uta'utüirie. 'Icüsie mieme 'iyasie mieme yanepütixe'utaxatüa tita xemüteha'eriva, nexe'anutahütüatü nexe'iyaritüatü xe'iyari müyuxevicü

² xeme'erivanicü que memutiyuanecai texaxatamete Cacaüyarisie mieme memüpasicai, yacatiyüvecacu cuxi, xeme'erivanicüta Ti'aitame tiyuvicueisitüvame que müti'aitacai müme memenü'arie xehesüa que memütexecuxaxatüvacai.

³ Yemecü peuyevese müpaü xemütemaicacü, tucari taparirümecacu teyunanaimavamete mecanitixuavericuni. 'Ameniu'uvacuni que memüte'ucahive'erie xeicüa ⁴ müpaü me'utiyuatü, Haquevasü püca'aye'ave cuxi mücü que mutayü quename nuani. Ta'uquiyarima memeucusixüapai hicüque, naitü yaxeicüa 'anetü 'acanitamacá que müti'anecai sutüapai quepaucua munetüarie, me'utiyuatü. ⁵ Müpaü me'utiyuatü, mepüyuvaüriya müpaü memütehatümaiyyacü, Cacaüyari ya'utayücu muyuavi matüaripai 'apuyemacai, cuie meta hapa pune, putaveviya hacü. ⁶ Mütücüta 'ana miemete cuiepa memütamacai mecaniutatümaiyyarieni ha 'utahüne. ⁷ Mütü müpaü mutayücüta, hicü mieme muyuavi cuie ni'üviyarieca mütataiyyarienicü, tucari 'aye'ayu quepaucua teüteri memücaheyexeiya Cacaüyari memüta'ivaviyarieni memütatümaiyyarieni.

8 Müpaü xeicüa xepücatehetütümaiyanı xeme nenaqui'erima, Ti'aitame que mütixeiya, xei tucari xei miriyari viyariпаü cani'aneni, xei miriyari viyari meta xei tucaripaü pü'anę. **9** Ti'aitame 'ereutevitü püçayüane yuniuqui hepaüsita que mutayü quename müpaü tiyurieni, sepa hipatü caheye'atüaveme memü'erie. Masi püçavaüripie 'emüreuterecü xecuevietü xeme. Püçayuvaüriya teüteri memütatümaiarienicü ni xevitü, masi püyuyaüriya yunaitü memaye'axüanicü para memütehayevanicü que memüteyuriecai.

10 Peru tucari canaye'amüçü quepaucua Ti'aitame munuani, tinavayame mü'axepaü yüvicüta. 'Ana muyuavi canitayeimüçü carima 'utayuanecacu, titacü mütiutiveviva naitü canicumaveriyariemüçü taicü. Cuie, titä meta cuiepa memütama memüte'utivevie, naitü masiüctü catinayeimüçü.

11 Mericüte, naitü müpaü xüca tiucumaveriyarieni, quepaü reuyevese que xemü'anenenicü xeme, naimecü xepasietü Cacaüyarisie mieme que xemüte'u'uva, xehheyexeiyatü, **12** xe'icuevietü müçü tucari, xe'imexütüütü cuitüva maye'anicü para Cacaüyari munuanicü. 'Anasü muyuavi tana'iyarieme pütaxüsütüarieni, titacü mütiutiveviva naitü canitavesitüarimüçü taicü. **13** Müçü meta, tame tecanicuevieca muyuavi mühecua cuie mühecua, müçü que mütatiutahüavixü. Mana quiecatari heiseriemecü yamecateniyuriecacuni.

14 'Ayumieme nenaqui'erima, xemicueviecü müya 'aneme, xequeneyumexütüaca müçü xeta'ivaviyame müxexeiyacü xecaseviximariecame xecayüvime 'aixüa

xeteyuxeyiyacame püta. ¹⁵ Tati'aitüvame que müreuterive tiuca'enivatü, tucari xehüme xequeneyu'erieca para xemütavicueisitüarienicü. Ta'iva Papuru teminaqui'eri yaxeicüa 'utaitü catinixe'uti'utüirieni, que mütipitüarie müpaü mütimaivenicü. ¹⁶ Naime xapasie yaxeicüa paine 'icü xatatü. Xapateyasie niuqui canixuaveni mücuanive. Müme 'asimemücateyü'üquitüavave memücaseseüye meneitatanani niuquieya, yaxeicüa que memüte'ituna 'utüarica hipame. Peru müpaü meteyurietü yükümana mepüyatümaiya xeicüa.

¹⁷ Mericüsü nenaqui'erima, müpaü xepütemate yacatiyüvecacu cuxi. 'Ayumieme xequeneyucuerivayurieca capa xecaseseüyetü xe'acüneçü, 'inüari sanamete metexe'irüviyacacu que memüteheuyexürie müme. ¹⁸ Masisü xequen-evevereni vaücava masi 'aixüa xete'u'iyaritü xemacünirümenicü, xe'imamatetü xemacünirümenicü Tati'aitüvame Tasivicueisitüvame Quesusi Cürisitu. Mücü ve'emecü quecuxaxasivani hicü, tucari mücaxüve mexi ca'aye'ave. Müpaü xeicüa cani'aneni.

**Cacaüyari niuquieya xapayari türatu hecuame
hepaüsita tati'aitüvame tasivicueisitüvame
Quesusi Cürisitu mi'atüa
New Testament in Huichol (MX:hch:Huichol)
El Nuevo Testamento de nuestro señor y salvador
Jesucristo**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huichol

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huichol [hch], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Huichol

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

79690d81-fd4b-51b4-a3a6-712e0fddaca3